

8 *Klassieke liefde. Eros en seks naar Ovidius*

Auteur: Anton van Hooff

Uitgever: Omniboek, 2020

Uitvoering: papaerback, 336 pag.

Prijs: € 22,50

De liefde

In zijn boeken over de oudheid voor een groot publiek heeft Anton van Hooff vooral de wat zwaardere onderwerpen opgezocht. Bijvoorbeeld Nero en Seneca, Marcus Aurelius, zelfdoding of 'sterven in stijl'. Nu heeft hij aan die imposante reeks een lijvig deel toegevoegd over een wat lichter thema, de liefde.

Liefde in de oudheid is een breed begrip, dat natuurlijk om enige inperking vraagt. Van Hooff heeft ervoor gekozen om aan te knopen bij Ovidius en zijn *Ars amatoria*. Zo begint zijn boek met een kort hoofdstuk over 'de leermeester van de liefde' en twee hoofdstukken ('Op jacht naar liefde' en 'Liefde onderhouden') waarin hij alleen ingaat op diens poëzie. Daarna verbreedt zich het perspectief. Ovidius blijft steeds het uitgangspunt, maar ook andere teksten en auteurs worden in de beschouwingen betrokken. 'Deernen en maîtresses', 'Vervuld verlangen', 'Huwelijk als pact', 'Kinderen of niet?', 'Ontrouw': de hoofdstuktitels geven een helder beeld van de gevarieerde inhoud.

Na een fraai katern met kleurenafbeeldingen volgt dan een drietal hoofdstukken dat de meeste lezers misschien eerder in het boek zouden verwachten: 'Griekse herenliefde', 'Liefde tussen vrouwen' en 'Griekse liefde bij de Romeinen'. Maar goed, ook bij Ovidius spelen de heren- en

damesliefde een ondergeschikte rol. Verrassend is dan weer een slot-hoofdstuk 'Vrij van liefde', waarin de auteur vanuit Ovidius' *Remedia amoris* uitkomt bij christelijke maagdelijkheid en seksloze huwelijken.

Van Hooff biedt aldus in kort bestek een aardig overzicht van allerlei klassieke liefdes-thema's. Zijn focus op Ovidius voorkomt dat het boek een grabbelton van weetjes wordt. Tegelijk heeft de grote aandacht voor Ovidius ook tot gevolg dat *Klassieke liefde* hier en daar lijkt op een parafrase van Ovidius-teksten, waarbij de liefdesinhoud voorrang krijgt boven literaire aspecten zoals ironie en retoriek, literaire spelletjes en vertoon van geleerdheid, die toch allemaal óók bij Ovidius horen. Ook verliest het boek wat aan urgentie en samenhang doordat teksten uit allerlei perioden en genres kriskras door elkaar staan. Twee pagina's na Theognis (p. 165) gaat het over Arrianus, waarna Homerus volgt. Zulke tijdsprongen zijn niet ongewoon. Maar misschien is zo iets onvermijdelijk, en veel oudheidliefhebbers zal het niet deren. Een laatste kritiekpuntje is dat Van Hooff liefst alles zelf vertaalt, ook als er redelijke of goede vertalingen beschikbaar zijn. Auteurs als de brutale Catullus en de spitse Martialis komen er daardoor wat bekaaid vanaf, in minder gelukkige, soms echt prozaïsche weergaven.

Klassieke liefde is een onderhoudend, vlot geschreven en rijk geïllustreerd boek over een thema dat voor iedere lezer wel een ingang biedt. Ik zou bijna zeggen: wat willen we meer? Ondanks enkele kritiekpunten kunnen we Anton van Hooff danken voor alweer een mooi boek dat de oudheid voor een breed publiek ontsluit.

Vincent Hunink